MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 7 16 NİSAN 1945 SAYI: 324

KANUNLAR :

SITMA İLE OLAĞANÜSTÜ SAVAŞ YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No: 4707 *Kabul tarihi : 26/III/1945*
Yayım tarihi :28/III/1945

Genel hükümler

Madde 1 — Yurt içinde sıtma ile olağanüstü savaş bu kanun hükümlerine göre yapılır.

Kuruluş ve yetki

Madde 2 — Sıtma ile olağanüstü savaşın yapılacağı bölgeler, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığının teklifiyle, Bakanlar Kurulunca tesbit ve ilân olunur.

Madde 3 — Sıtma ile Olağanüstü Savaş Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten başlıyarak 839 sayılı kanun ve ekleri hükümlerinin uygulanması devam eder. Bundan başka mevcut sıtma kuruluşu dışında kalan illerde de yine o kanun ve ekleri hükümleri yürür.

Madde 4 — Sıtma ile olağanüstü savaşın gerektirdiği çalışma derecesine göre sabit ve gezici kurullar, lâboratuvarlar, hastaneler, yataklı yataksız dispanserler kurmaya ve bu işler için gereken tedbirleri almaya Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığı yetkilidir.

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığının göstereceği lüzum üzerine diğer bakanlıklarla daire ve müesseseler iş yerlerinde yukarda yazılı kuruluşlar, tesisler ve benzerlerini yapmakla ve bu işler için alınan tedbirlere katılmak ve yardım etmekle ödevlidirler. Bu ödevlerin uygulanışını ilgili bakanlıkla, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığı birlikte düzenler.

Madde 5 — Sıtma ile olağanüstü savaşta görev almak üzere umumi ve katma bütçelerden veya özel idarelerle belediyelerden veya İktisadi Devlet Teşekküllerinden aylık veya ücret alan tababet ve şuabatı sanatları mensuplariyle eczacılar ve bu savaşta kendilerinden istifade olunabilecek başka memur ve mensupları görevlendirmeye Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığı yetkilidir.

Yukarda yazılı yerlerde görev alan tababet ve şuabatı sanatları mensuplariyle eczacıların ve başka memur ve mensupların (Ordu birlikleri dâhil) sıtma savaşında çalıştırılmalarının tarz ve şekilleri, bunların mensup oldukları bakanlıklar ve başka daire ve müesseseler ve teşekküllerle Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığı arasında derhal ve sıtma mevsiminden önce hazırlanacak esaslara göre düzenlenir.

Sıtma ile olağanüstü savaşta serbest olarak sanatlarını yapan veyahut gerçek ve tüzel kişilere ait kurumlardaki tababet ve şuabatı sanatları mensuplariyle eczacılar da mahalli isterlere göre bulundukları ilçe çevresinde ödevlendirilebilirler.

Madde 6 — Sıtma ile olağanüstü savaş yapılan bölgelerde valiler kendi çevrelerinde Sıhhat Bakanlığının lüzum göstereceği tedbirleri alırlar. Müfettişiumumilerle valiler bu işleri yakından kovuşturmak ve denetlemekle ödevlidirler.

Ödev ve yasaklar

Madde 7 — Sıtmalı bölgelerle sıtmanın çoğalıp yayılmasından korkulan bölgelerde:

A) Ev, bağ, bahçe, arsa, mera, çeltik ve sulu tarla, fabrika, su değirmeni, su bentleri, su arkları ve bunlara benziyen yerlerde sıtma bakımından zarar vereceği sıtma mücadele kuruluşu tarafından tesbit edilen her türlü sürfe yuvalarının doğurabileceği kötülüklerin yok edilmesi hakkında teklif ve tavsiye edilen bütün tedbirleri bu mahalleri ellerinde bulunduran resmi ve özel bütün daireler ve müesseselerle gerçek ve tüzel kişiler her ne sebep ve suretle olursa olsun zamanında almakla ödevlidirler.

B) Bu tedbirleri zamanında almamak, alınmasına karşı gelmek, alınmasını güçleştirmek, tedbirleri alacaklara engel olmak ve yenibaştan sürfe yatakları doğmasına sebebolmak yasaktır.

Madde 8 — Sıtma ilâçlarının para ile satılmasına veya parasız dağılmasına dair olan esaslar Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığınca tesbit olunur. Bakanlığın tesbit ettiği bu esaslar dışında veya izinsiz olarak sıtma ilâçlarının satılması, sattırılması, satışa çıkarılması veya istif edilmesi veyahut dağıtılması ve yurt dışına çıkarılması yasaktır.

Akçalı hükümler

Madde 9 — Olağanüstü sıtma savaşının gerekli kılacağı bütün ücret ve her türlü giderlerin karşılığı olmak üzere 1944 ve 1945 yıllarında (5.800.000) liranın sarfına izin verilmiştir.

1944 yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı A işaretli cetvelin Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığı kısmında (olağanüstü sıtma savaşı her türlü ücret ve giderleri) adiyle açılan 497 A faslına (2.500.000) lira olağanüstü ödenek konmuştur.

Madde 10 — Olağanüstü savaşın devamı süresince Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığı tarafından gösterilecek lüzum üzerine Bakanlar Kurulundan alınacak kadrolara dayanılarak memur ve müstahdem kullanılabilir. Bu kadrolara tâyin olunacaklar hakkında 3656 ve 3659 sayılı kanunlarla ek ve değişikliklerine dair kanun hükümleri uygulanmaz. Ancak bu kadrolarda çalıştırılacaklara verilecek ücretler ileride kendileri için müktesep bir hak teşkil etmemek üzere 600 lirayı geçemez.

Madde 11 — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığının sıtma mücadelesine ait aylıklı ve ücretli kadrolarında çalışanlardan yararlığı görülen tabiplere aylık ve olağanüstü ödeneklerine iki katı ve diğer müstahdemlere üç katını geçmemek üzere ikramiye verilecektir.

1271 sayılı kanunun ikinci maddesinde yazılı işleri yapanlara da aynı maddede yazılı ikramiye iki katına kadar verilebilir.

Madde 12 — Bu kanunun beşinci maddesi gereğince munzam vazife olarak kendilerine sıtma ile olağanüstü savaş işleri verilen aylıklı ve ücretli memur ve müstahdemlere tâyin edildikleri kadro ücretinin üçte ikisi eklenerek verilir.

Bu ücret ve hakedişler sıtma ile olağanüstü savaş ödeneğinden ödenir.

Madde 13 — Sıtma ile olağanüstü savaşta lüzumlu olan ilâç, savaş vasıta ve malzemeleriyle motörlü ve motörsüz nakil vasıtalarının satın alınması 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile 3827 sayılı Nakil Vasıtaları Kanununun hükümlerine tâbi değildir. Yalnız teşkil edilecek satın alma komisyonlarında Maliye Bakanlığının bir temsilcisi bulunur.

Ceza hükümleri

Madde 14 — Bu kanun gereğince sıtma ile savaş amaciyle Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığı grup genel başkanları veya sıtma mücadele kurulu başkanları veya tabipleri tarafından alınan karar ve tedbirleri veya yapılan bildirimleri yürütme ile ödevli olup da bu karar ve tedbir veya bildirimleri yürütmiyen veya uygulamıyan veya sıtma ile olağanüstü savaşın yapılmasında veya denetlenmesinde kusuru görülen bütün daire ve müesseselere mensup memur ve müstahdemlerle belediye reisleri inzıbat komisyonu kararına hacet kalmaksızın Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığının teklifi üzerine mensup oldukları bakan veya daire âmiri tarafından inzıbat cezalarından her hangi biriyle derece sırası gözetilmiyerek cezalandırılırlar.

Ancak umumi müfettiş, vali ve il belediye reisleriyle bağımsız Devlet teşekkül ve kurulları reis veya müdürleri ve İktisadi Devlet Teşekkülleri ve müesseseler umum müdürleriyle muavinleri hakkında uygulanacak inzıbat cezaları Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanı ile ilgili bakanlıkların birlik teklifi üzerine Başbakan tarafından verilir.

Bu cezalar lüzum görüldüğünde cezayı veren makamlar tarafından kaldırılabilir veya hafifletilebilir.

Bu madde gereğince inzibat cezası verilenlerden hareketleri suç mevzuuna girenler hakkında ayrıca kanuni kovuşturma da yapılır.

Madde 15 — Bu kanunun beşinci maddesi gereğince görevlendirilenlerden bu görevleri makbul bir özrü olmaksızın kabul veya ifa etmiyenler 50 liradan 200 liraya kadar ağır para veya bir haftadan bir aya kadar hapis cezasına hüküm giyerler.

Madde 16 — Bu kanun gereğince yapılacak işlerde görev yetkilerini kötüye kullananlar veya bu suretle başka bir suç işliyenler veyahut görevde ihmal ve terahisi bulunanlar hakkında Türk Ceza Kanuniyle diğer kanunlarda belli cezalar iki kat olarak hükmolunur.

Olağanüstü savaşta çalışan memur ve müstahdemlere gördükleri bu görevlerden dolayı Türk Ceza Kanununun 283 ve 285 inci maddelerinde yazılı şekilde suç isnadedenler hakkında bu maddelerde yazılı cezalar iki kat olarak hükmolunur.

Madde 17 — Bu kanunun 7 nci maddesinde yazılı ödevlere riayet etmiyenlere ve yasaklara aykırı hareket edenlere 50 liradan 500 liraya kadar ağır para veya bir haftadan bir aya kadar hapis cezası hükmolunur. Bununla beraber mahkeme kararı beklenmeden lüzumlu görülen bu işler mücadele kurulları tarafından hemen yaptırılır ve buna ait masraflar tutarı Tahsili Emval Kanununa uyularak tahsil olunur. Aynı zamanda 1271 sayılı kanunun birinci maddesi gereği yapılır.

Mücadele kurulları tarafından yapılan işlere ve yürütmelere karşı gelenler hakkında yukardaki fıkra hükümleri uygulanmakla beraber gereken işlerin hemen yapılması zabıta gücü ile sağlanır.

Madde 18 — Bu kanunun sekizinci maddesine aykırı olarak sıtma ilâçlarını satan veya sattıran veya satışa çıkaran veyahut istif edenlerle dağıtanların ilâçları zoralım ile beraber 100 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezası veya üç aydan bir yıla kadar hapis cezası veyahut her ikisi birlikte hükmolunur.

Sıtma ilâçlarını Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığının izni olmaksızın memleket dışına çıkarmaya kalkışmak veya çıkarmak kaçakçılıktır.

Bu suçu işliyenler hakkında 1918 sayılı kanunun hükümleri dairesinde kovuşturma yapılarak adı geçen kanunda yazılı cezalar iki kat olarak hükmolunur.

Madde 19 — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığınca parasız dağıtılan sıtma ilâçlarını satanlara, satılan ilâç bedelinin yirmi misli para cezası hükmolunur.

Madde 20 — Bu kanunun şümulüne giren suçların yargılanmaları mahkemelerde başka bütün dâvalardan önce yapılır ve geri bırakılmasına mücbir bir sebep olmadıkça bir haftadan fazla geriye bırakılamaz.

Bu kanunda yazılı suçlar Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 423 üncü maddesi gereğince mahkemelerin çalışma zamanının dışında görülen acele işlerden sayılır.

Çeşitli hükümler

Madde 21 — Sıtma savaşı kuruluşuna mensup Sıtma Genel Başkanı ve muavini ile grup genel başkanları, sıtma mücadele başkanları ve müfettişleri, sıtma enstitüleri müdürleri ve lâboratuvar şefleri, sıtma mücadele tabipleri, sıtma sağlık koruyucuları, yüksek mühendisler ve fen memurları genel seferberlik dışında talim için veya her hangi bir surette yedek olarak askerî hizmete çağrılmıyarak sıtma savaşı kuruluşunda çalıştıkları süre içinde tehirli sayılırlar.

Madde 22 — Bu kanun yürürlükte kaldığı süre içinde başka kanunların bu kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

Madde 23 — Bu kanun 1945 yılı aralık ayının sonuna kadar yürürlükte kalır.

Madde 24 — Bu kanunun yürürlükten kalkması, yürürlükte bulunduğu süre içinde işlenmiş olan suçların kovuşturulmasına ve verilen cezaların yerine getirilmesine ve tamamlanması lâzım gelen idari, akçalı ve inzıbati işlemlerin yürütülmesine ve sonuçlandırılmasına engel değildir.

Madde 25 — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 26 — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27/3/1945

KARARLAR :

Bakanlar Kurulu Kararı

Karar sayısı : 3/2324

İlişik listede adları yazılı 53 ilin sıtma ile olağanüstü savaşın yapılacağı bölgeler olarak tesbiti, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığının 28/III/1945 tarihli ve 48/4934 sayılı yazısı üzerine, 4707 sayılı kanunun 2 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 29/III/1945 tarihinde kararlaştırılmıştır.

29/III/1945

Cumhurbaşkanı
İSMET İNÖNÜ

Başbakan *Ş. Saracoğlu*	Adliye Bakanı *R. Türel*	M. M. Bakanı *A. R. Artunkal*
Dahiliye Bakanı *Hilmi Uran*	Hariciye Bakanı *H. Saka*	Maliye Bakanı *N. E. Sümer*
Maarif Bakanı *Hasan-Âli Yücel*	Nafıa Bakanı *Sırrı Day*	İktisat Bakanı *Fuat Sirmen*
S. İ. M. Bakanı *Dr. S. Konuk*	G. İ. Bakanı *S. H. Ürgüplü*	Ziraat Bakanı *Ş. R. Hatipoğlu*
Münakalât Bakanı *A. F. Cebesoy*		Ticaret Bakanı *C. S. Siren*

Olağanüstü Sıtma Savaşı Kanununun çerçevesi içinde olağanüstü savaş bölgesi olarak ilân edilecek 53 ilin adlarını gösterir listedir:

Afyon, Amasya, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çoruh, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elâzığ, Eskişehir, Gaziantep, Giresun, Hatay, İçel, Isparta, İstanbul, İzmir, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Maraş, Mardin, Muğla, Niğde, Ordu, Rize, Samsun, Seyhan, Siirt, Sinop, Sıvas, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Urfa, Yozgat, Zonguldak.

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı

Karar sayısı : 47
Karar tarihi : 30/III/1945

ÖZET: Lise ve orta okullarla orta uzmanlık okulları disiplin talimatnamesi 18 inci maddesinin değiştirilmesi h.

Lise ve orta okullarla orta uzmanlık okulları disiplin talimatnamesinin 18 inci maddesinde, ilişik kesilmesi cezası dolayısiyle kırılacak hareket notu da gösterilmek üzere değişiklik yapılarak maddenin aşağıdaki şekle konması hususunun Yüce Bakanlığın onamlarına sunulması kararlaştı.

Madde 18 — Tasdikname ile uzaklaştırılma, ilişik kesilme cezası olan öğrencinin hareket notundan da altı numara kırılır.

K. Y.

Uygundur
30/III/1945
Maarif Bakanı
Hasan-Âli Yücel

TAMİMLER :

T. C.
DAHİLİYE BAKANLIĞI
V. İ. U Md.
Ş 2. Md.
Sayı : 22101-4/2280

13/III/1945

ÖZET: Genel Müfettişlikler görev ve yetkilerine dair talimatnamenin gönderildiği h.

1 — 27/II/1927 tarihli ve 5858 sayılı kararla yürürlüğe konulmuş olan (Umumi Müfettişlik teşkiline dair kanun mucibince tanzim olunan Umumi Müfettişlik vazife ve salâhiyetlerine dair talimatname) nin yerine geçmek üzere Bakanlar Kurulunun 28/2/1945 tarih ve 3/2222 sayılı karariyle yürürlüğe konulan (Genel Müfettişlik görev ve yetkilerine dair talimatname) bağlıdır.

18 senelik tecrübelerden alınan sonuçlara ve mevzuatta vuku bulan değişiklikle bugünün ihtiyaç ve zaruretlerine dayanılarak hazırlanmış bulunan talimatname özel kanunu dairesinde Bakanlıkların Genel Müfettişlerimize vermeye izinli bulundukları yetkilerin

hepsini vermeyi ve bununla beraber illerde en yüksek idare kademesinde görev almış bulunan valilerimizin prestijini mahfuz tutmayı bilhassa göz önünde bulunduran bir zihniyetle düzenlenmiştir. Genel Müfettişliklerimizi bugünün icaplarına uygun bir çalışma ve yetkiye sahip kılacak olan talimatname onların bölgeleri dâhilinde devamlı ve şumullü bir denetleme kurmaları hususunda icabeden teftiş elemanları ile takviyesini de sağlamakta ve bilhassa bölgenin kültür, sağlık, idare, ekonomi, sosyal yardım tedbirleri arasında bir koordinasyon temini için lüzumlu hükümleri ihtiva etmektedir.

Bu nitelikleriyle uygulanmasında memleket için iyi sonuçlar elde edileceğine kani bulunduğumuz yeni talimanameyi temimen tebliğ ederim.

2 — Bakanlıklarla Genelkurmay Başkanlığına arz olunmuş, Genel Müfettişliklere, Valiliklere ve Bakanlık dairelerine yazılmıştır.

Dahiliye Bakanı
Hilmi Uran

GENEL MÜFETTİŞLİKLER GÖREV VE YETKİLERİNE DAİR TALİMATNAME

Kuruluş:

1 — Genel Müfettişler, Dahiliye Bakanlığının inhası ve Bakanlar Kurulunun kararı ile tâyin olunur.

2 — Genel Müfettişlik kadrosundaki memurlar aşağıda gösterildiği üzere tâyin olunur.

A — Başmüşavir Genel Müfettişin muvafakati alınarak Dahiliye Bakanlığının inhası ve Bakanlar Kurulunun kararı ile,

B — Adliye, Maliye, Maarif, Nafıa, Sıhhat, Ziraat ve Gümrük ve İnhisarlar müşavirleri ile diğer Bakanlıklarca tâyinine lüzum görülecek müşavirler Genel Müfettişin muvafakati alınarak Bakanlıklarının tâyin usullerine göre;

C — Genel Müfettişlikler emrine verilecek müfettişler mensup oldukları Bakanlık veya genel müdürlüklerce;

D — İdare şube müdürleri Genel Müfettişin inhası üzerine Dahiliye Bakanlığınca;

E — Memurlar ve sair müstahdemler doğrudan doğruya Genel Müfettiş tarafından tâyin olunurlar.

3 — Genel Müfettişlik kadrosundaki memurlardan başmüşavir ve müşavirlerle müfettişlerden maadasının inzıbat cezasını gerektiren hareketleri vukuunda başmüşavir ile müşavirlerden kurulacak komisyon; Bakanlık inzibat komisyonu yerine geçer.

Bu komisyon; inzibat ile ilgili kararlarını Memurin Kanunu hükümlerine göre verir.

4 — Genel Müfettişlik kadrosuna giren memurların vazifelerinden ötürü kanun takibatını gerektiren fiilleri hakkında Genel Müfettişlikçe soruşturma yaptırılır.

Alınacak sonuca göre Memurin Muhakematı Kanunu uygulanır.

Görev ve yetki:

5 — Genel Müfettişler, bölgelerinde hükümetin vekili ve bütün Bakanların temsilcisidirler.

Bu sıfatla başta valiler olmak üzere bölgelerindeki bütün memurların çalışmalarını gözetmek ve hizmetlerin görülüş tarzını denetlemekle vazifelidirler.

Bölgelerindeki valilerle yargıçlar ve Bakanlık müfettişlerinden maada merkezden nasbedilmiş memurlara lüzumuna göre takdirname; ihtar ve tevbih cezaları vermeye yetkilidirler.

İcabında tâyinlerindeki usule göre her hangi bir memurun mensup olduğu Bakanlık veya genel müdürlük emrine alınmasını ilgili makamlara teklif ederler.

6 — Genel Müfettişler, tezkiye varakalarının tanzimi hakkındaki tüzük geçerlikleri çerçevesinde, valilerle bölgelerindeki iller idare şube başkanları hakkında her yıl gizli tezkiye raporları tanzim ederek ilgili Bakanlıklara gönderirler.

7 — Genel Müfettişler bölgelerindeki:

A — Valilerle bütün memurların üstü, umumi ve mahallî hükümet işlerinin düzenleyici ve denetleyicisi sıfatı ile Memurin Kanunu geçerlikleri çerçevesi içerisinde; iş başında kalmalarını güvenlikçe mahzurlu gördüğü valilerle memurların,

B — Lüzumu halinde haklarında Memurin Muhakematı Kanununa göre soruşturma yapılan - merkezden mensup olsun olmasın - bütün memurların elini işten çektirebilirler.

8 — Valiler de dahil olmak üzere idare şube başkanları ve kaymakamlar, Genel Müfettişler tarafından kendilerine doğrudan doğruya verilen emirlerin kanun ve tüzüklere uygun olmadığı inancında bulundukları takdirde işi Genel Müfettişlere bildirirler.

Genel Müfettişler emirlerinin kanun ve tüzüklere uygun olduğunu yazı ile bildirirlerse, bu makamlar verilen emri, sorumu Genel Müfettişe ait olmak üzere uygularlar.

Genel Müfeetişler işi, ilgili Bakanlığa yazarlar.

9 — Genel Müfettişler bölgelerindeki devlet dairelerinin gördükleri hizmetlerden dolayı yapılacak şikâyetleri inceler ve gereğini tâyin ile işi ilgili valiye bildirirler.

10 — Genel Müfettişler, memurların kanun ve tüzüklere, talimat ve emirlere aykırı işlemlerine veya kendilerine kanunla verilen yetkileri aşıcı mahiyetteki fiilerine doğrudan doğruya veya şikâyet yolu ile muttali olduklarında bunların düzeltilmesini ilgili valilere bildirirler.

Bu hareketlerin bir kasıt ile yapıldığı ve cezayı gerektirdiği anlaşılırsa yapanlar hakkında ayrıca kanun takibatına girişilir.

11 — Genel Müfettişler, bölgelerindeki mahkemelerden birinde bakılmasını emniyet ve güvenlik yönünden mahzurlu gördükleri her hangi bir dâvanın kanun gereğince naklini sağlamak için işi Adliye Bakanlığına yazarlar.

12 — Genel Müfettişler; bölgelerinin yönetim, ekonomi, sağlık, sosyal, kültür, bayındırlık çalışmalarını takibederler.

Bu işlerle ilgili hizmetlerin uyumlu olarak yürütülmesi için alınması gereken uygun tedbirlerin görüşülmesi ve bir çalışma birliği plânı yapılması hususunda bölgelerindeki valileri yılda bir defa lüzum görecekleri yerde toplantıya çağırırlar.

Bu plânın yapılmasında iller arasında elbirliği ile kurulmasına ve yönetilmesine lüzum görülecek kurum ve tesisler için gerekli giderlerin iller üzerine gelirleri nispetinde ayrılması ve dağıtılması göz önüne tutulur.

13 — Genel Müfettişler; bu toplantılarda alınan kararlardan illerin yetkileri içinde bulunanları valiler, Bakanlıklarca yapılması gerekenleri Bakanlıklar nezdinde takibederler.

14 — Genel Müfettişler; bölgelerine ayrılacak ve göderilecek göçmenlerin ve halkın iskân ve terfihi ve köylülerin, çiftçilerin toprağa sahip olmaları hususlarını ilgili Bakanlıklarla valiler nezdinde takip ve bu işlerin yerlerinde uygulanışını düzenlerler ve valilere gerekli talimat ve emirleri verirler.

15 — Genel Müfettişler; bölgelerinde olağanüstü hallerle seferberlikte memleketin ve halkın teşkilâtlanmasına ait kanun ve tüzüklerin uygulanışını takip ve onları ilgili Bakanlıkların emir ve talimatına göre düzenler ve yaparlar.

16 — Genel Müfettişler; her hangi bir iş için gerekli gördükleri zamanlarda gönderebilecekleri raporlar dışında olarak temmuz veya ağustos aylarında bölgenin yönetim, öğretim, ekonomi, sağlık, sosyal ve genel durumu ve kamu düşünüşleri ile hükümetçe alınan tedbirlerin tesirleri hakkında Dahiliye Bakanlığına ve ilgili Bakanlıklara da ayrı ayrı birer rapor gönderirler.

Güvenlik görevleri:

17 — Genel Müfettişler, Dahiliye Bakanının temsilcisi sıfatı ile bölgeleri içinde kamu düzen ve emniyetini korumaya gerekli tedbirlerin alınması hususunda valilere emir ve talimat verirler. Bunlar bu emirleri yerine getirmek ödevindedirler.

Genel Müfettişler; polis ve jandarma kıtaları gibi silâhlı kolluk kuvvetlerini de yürütme aracı olarak kullanabilirler.

18 — Genel Müfettişler; silâhlı silâhsız ayaklanma veya yürürlükte bulunan kanun ve tüzüklerin uygulanmasına toplu bir halde karşı koyma veya kamu düzenini veya kişilerin mal ve can emniyetlerini tehdideden hâdiseler gibi haller karşısında kolluk kuvvetleri kâfi gelmezse en yakın ordu veya kolordu komutanlarından yardım istiyebilirler.

Böyle hallerde hemen Dahiliye ve Millî Müdafaat Bakanlıkları ile Genelkurmay Başkanlığına haber verirler.

Komutanlar, başkaca bir emir beklemeksizin Genel Müfettişlerin yazılı isteklerini derhal yerine getirmekle ödevlidirler.

19 — Genel Müfettişler; acele hallerde - ilgili valilerin de düşüncelerini almak suretiyle - bölgelerindeki jandarma ve polis kuvvetlerinin yerlerini geçici olarak değiştirmeye ve bu kuvvetleri başka bir yere nakle yetkilidirler; bu yetkilerini valilerin teklifi üzerine de kullanabilirler.

Genel Müfettişler; böyle bir halde ve icraat akabinde Dahiliye Bakanlığına derhal haber verirler.

Jandarma erat ve subayları ile polis mensuplarından görevli bulundukları yerlerde kalmalarında mahzur gördüklerinin - bölgeleri içinde veya dışında - başka yerlere kaldırılmalarını gerekçeleri ile Dahiliye Bakanlığına teklif ederler.

20 — Genel Müfettişlik bölgelerindeki gümrük muhafaza konuşları Genel Müfettişliklerin düşünceleri alındıktan sonra Bakanlığınca yapılır.

21 — Genel Müfettişler; bölgelerinde kaçakçılığın önlenmesine ve kıyı ve sınır üzerindeki iç emniyet işlerine mütaallik hususlarda alınmasını gerekli görecekleri tedbirleri bölgelerindeki asker ve sivil gümrük teşkillerine bildirirler. Bu teşkiller aldıkları emirleri yapmakla ödevlidirler.

22 — Genel Müfettişler; bizzat müfettişler veya âmirleri vasıtasiyle asker ve sivil teşkillerini denetlemek ve bu teşkillere mensup askeri şahıslarla sivil memurların kaçakçılık, kıyı ve sınır üzerindeki iç emniyet işlerinde işledikleri suçlardan dolayı haklarında soruşturma yaptırmaya yetkilidirler. İşten ilgili Bakanlığa bilgi verirler.

23 — Genel Müfettişler; bölgelerindeki bu teşkillere mensup subay ve memurlardan yerlerinde kalmalarını mahzurlu bulduklarının, bölgeleri içinde başka bir yere veya bölgeleri dışına kaldırılmalarını gerekçeleriyle ilgili Bakanlığa teklif ederler.

Denetleme:

24 — Genel Müfettişler; genel ve mahallî yönetim işlerinde denetleme yetkisini haizdirler.

Bu teşkillere mensup bütün memurlar gördükleri ve yaptıkları işlerden izahat vermek ödevindedirler.

25 — Genel Müfettişler; bölgeleri içine giren illerin genel, katma, özel bütçelerle idare olunan bütün dairelerle, bunlara bağlı kurumlara ait her türlü işlemleri ve yürütümleri denetlemek ve soruşturmakla yetkilidirler.

Denetleme ve soruşturmaları bizzat yapabilecekleri gibi işin aidiyetine göre müşavirlere veya yanlarına verilmiş olan ilgili Bakanlık müfettişlerine de yaptırabilirler.

Genel Müfettişlik bölgelerindeki valiler hakkında soruşturma yaptırılması Dahiliye Bakanlığının ve yargıçlar hakkında Hâkimler Kanunu geçerlikleri çerçevesi içerisinde soruşturma yapılması da Adliye Bakanlığının izinlerine bağlıdır.

26 — Bakanlık veya genel müdürlüklerin Genel Müfettişlik bölgelerine ayrıca gönderecekleri müfettişler; denetleme ve soruşturma sonunda yapacakları rapor ve fezlekelerin birer kısaltısını ilgili Genel Müfettişliğe verirler.

27 — Valiler, il araçları ile soruşturulmasını uygun ve mümkün göremedikleri hususların müfettişlerce soruşturulmasını istedikleri takdirde işi gerekçeleriyle Genel Müfettişe teklif ederler.

28 — Genel Müfettişlik emrinde vazife gören müfettişler her ay sonunda ilgili Bakanlığa veya genel müdürlüğe verecekleri hesap ve çalışma cetvelinden ayrı olarak günlük çalışmalarını gösterir aylık bir muhtırayı Genel Müfettişe vereceklerdir.

Genel Müfettişler bu muhtıraları inceliyerek müfettişlerin çalışma tarzları ve iş çıkarma gayretleri hakkında vakit vakit ilgili Bakanlıkları veya genel müdürlükleri aydınlatacaklardır.

29 — Bu talimatname yayım tarihinde yürürlüğe girer.

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ 2/IV/1945
Sayı: 83/3990

1398

ÖZET: Genel Müfettişlik görev ve yetkilerine dair talimatname h.

Bakanlar Kurulunun 28/II/1945 tarih ve 3/2222 sayılı karariyle yürürlüğe girmiş olan «Genel Müfettişlik görev ve yetkilerine dair talimatname» ile Dahiliye Bakanlığının bununla ilgili 13/III/1945 tarih ve 22101-4/2280 sayılı yazısının birer örneği yukarıya çıkarılmıştır.

İlgililere tebliğ olunur.

A. Ö.

Maarif Bakanı
Hasan-Âli Yücel

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ 2/IV/1945
Sayı: 84/3989

1399

ÖZET: «Tarih öğreniyorum» adlı kitap h.

Merhum Tarihçi Ahmet Refik Altınay tarafından yazılan «Tarih öğreniyorum» adlı kitap incelenerek ilk okulların 3, 4 ve 5 inci sınıf öğrencileri için yardımcı kitap olarak okunması uygun görülmüştür.

İstanbul'da Kanaat Kitabevinden 60 kuruş fiyatla getirtilebilecek olan bu kitabın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

A. Ö.

Maarif Bakanı
Hasan-Âli Yücel

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MAARİF MATBAASI